

BACKGAMMON I NORGE

Nr.1

Januar 1990

Gratulerer!!	s. 2
Turneringsresultater	s. 3
Backgammon - et avansert spill?	s. 4
Slik virker dobleterningen	s. 5
Konkurranser	s. 5
Oppgaver & Analyser	s. 6
Ta vare på deg selv!	s. 7
Ratingsystemet	s. 8
Ratinglisten	s. 9
De Ti Bud i backgammon	s. 9
Vi presenterer: Gerhardsen BG-klubb	s.10
Kommende turneringer	s.10
Hvor spilles det?	s.11
I neste nummer	s.12

ANNONSE

ANNONSE

Vi søker interesserte personer
som vil være med å starte
Norges BackGammon Forbund!!!

ANNONSE

ANNONSE

BACKGAMMON I NORGE

Utgiver:

Norges BackGammon Forbund

Adresse:

PB6 Blindern, 0313 Oslo 3

Bankgironr:

6094.05.47493

Medlemskap pr. år:

kr. 100,-

Kun abonnement pr. år:

kr. 80,-

Redaktør:

Kjetil Hansen

Nordbergvn.12, 0875 Oslo 8

Tlf.: (02)950133

Medarbeider:

Chris Snellingen

Innmeldelse kan skje ved betaling til forbundets bankkonto. Vennligst opplys om navn, adresse, tlf.nr. og fødselsdato.

© Ettertrykk må kun skje med angivelse av kilde.

Gratulerer!!

"Med hva da?", spør du kanskje. Og det må du gjerne gjøre. Du holder ihvertfall i hånden det første nummeret av den første trykksak om backgammon som er utgitt på norsk! Og hvis interessen er stor nok (dvs. tilstrekkelig mange abonnenter) vil dette bladet komme ut ca. kvartalsvis, etterhvert kanskje oftere.

Vi ønsker, via den kontakten vi får med spillere over hele landet, å danne Norges BackGammon Forbund i løpet av vinteren. Medlemskontingenten (som inkluderer abonnement) blir kr.100,- pr.år. Vi oppfordrer alle til å betale for medlemskap med en gang, slik at vi får litt startkapital. (og dere slipper å betale to ganger)

For å få med mangfoldet som finnes blant spillerne rundt omkring, ber vi alle som har lyst om å skrive innlegg til bladet. Det kan være leserbrev, artikler, annonser, spørsmål eller noe helt annet. Det eneste vi forbeholder oss er retten til å redigere innleggene.

Hvis noen ønsker å starte en klubb eller arrangere turneringer, er vi hjelpelige med alt som trengs av regler og gode råd.

Tilslutt vil vi ønske alle spillere et riktig godt backgammon-år!!

Kjetil & Chris

Turneringsresultater

Lørdag 17.oktober arrangerte **Bomb Brettet** og **Gamlebyen Gamblers** sin årlige turnering i ærverdige Sangerhallen på Majorstua. Det var som vanlig et eminent (om enn fuktig) arrangement, ikke minst takket være Frode Syversens innsats over kjøttgrytene, og arrangørens husband som ustoppelig fremførte sin siste hit: "Backgammon er mitt spill."

Det ble tradisjonen tro spilt uten dobleturning, uten at det la noen demper på innsatsen.

I innledningsrunden (puljevis seriespill) ble Gamlebyen Gamblers og Dynamite Dice (Stavanger) fullstendig overkjørt slik at finalen (cup) kun besto av spillere fra Bomb Brettet(3) og Gerhardsen(5).

Sluttresultatet ble:

- 1.André Rognes (Ger)
- 2.Sylvia Johnsen (Ger)
- 3.Are Sjaastad (BB)

Lagkonkurransen ble suverent vunnet av Gerhardsen, etterfulgt av Bomb Brettet og Gamlebyen Gamblers.

Vi gratulerer André og Gerhardsen med resultatet, og arrangørklubbene med en flott gjennomført turnering.

** ** *

Lørdag 1.Desember arrangerte Gerhardsen juleturnering for

2.gang - denne gangen på St.Olavs Bar&Restaurant. Oppmøtet var noe skuffende - bare 23 spillere fant det bryet verdt å møte opp denne lørdagen, men det var vel en del som ikke kom seg opp i tide etter eksamensfeiring dagen før.

Arrangementet ble periodevis ganske sammentrykket pga. kollisjon med Forbundet av 48's lørdagsbingo, som til gjengjeld ga oss underholdning av 1.klasse.

Resultatet etter 5 cup-runder med matchlengder fra 9 til 15 poeng ble:

1. Kjetil Hansen(Ger)
2. Anne Katrine Sjøholt(Ger)
- 3&4. Espen Brevig(Ger),
Victor Petersen(Ger)

At Kjetil gikk seirende ut av turneringen kom neppe som noen stor overraskelse, men se opp for Anne Katrine! - en meget overbevisende plassering i hennes debutturnering.

Oppsamlingen ble vunnet av Tom Tyrihjell foran Frode Korslund, og i lagturneringen var det Die Hard(André Rognes, Chris Snellingen, Kjetil Korslund) som kunne motta medaljer og Opéra etter å ha knust all motstand.

Vi takker St.Olavs for lokale og premier, og ønsker alle spillere velkommen til Gerhardsens sommerturnering-91!!

Backgammon - et avansert spill?

De fleste som spiller eller kjenner til backgammon har hatt sitt første møte med "brettet med de rare trekantene på" på en strand eller kafe et sted hvor solen henger høyere på himmelen enn i Norge.

De avslappede omgivelsene fører ofte til en oppfatning av at backgammon er et spill som krever lite tankearbeid, men desto mer flaks. Denne holdning er imidlertid vanskelig å forstå hvis man sammenligner med f.eks. bridge eller poker, som nyter stor utbredelse og anerkjennelse som vanskelig spill som krever mye trening og teorikunnskap.

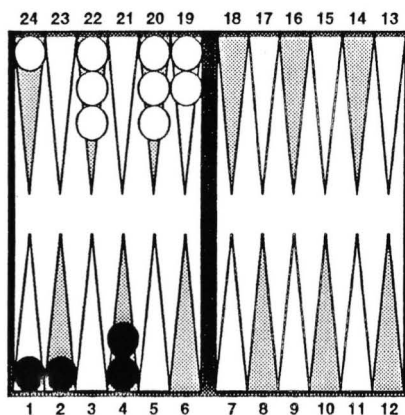
Disse spillene har samme element av tilfeldigheter som backgammon - du vet like lite hvilke kort du og de andre spillerne får i kortspill, som hva terningene vil vise i backgammon - og våpenet mot tilfeldighetene er i begge tilfellene sannsynlighetsregning. Kunnskap om hvordan terninger og kort vanligvis oppfører seg setter spilleren i stand til å legge opp taktiske og strategiske finesser på høyt nivå.

Men det som virkelig hever backgammon opp fra å være "en avansert form for ludo" til å være et av de mest kompliserte og spennende spillene som finnes er dobleterningen. Når du spiller backgammon uten doblettering er du prisgitt terningenes innfall i enhver situasjon - en kjempeledelse kan snus til gammontap i ett kast -

mens med dobleterningen i aktivitet kan du forsikre deg mot slike katastrofer.

Se bare på følgende spill:

Kvartfinale Nordic Open 1990 Match til 17 poeng Stilling 16-16

I stillingen 16-16 har det ingen mening å doble, så spillet må spilles til siste slutt. Hva skjedde? Hvit slo 5-5, svart 5-1, hvit 6-6 og svart 3-2!!! Senere beregninger viser at svart hadde 99.49% sjanse til å vinne.

Men hva hadde skjedd hvis stillingen var 15-15? Svart doubler, og hvit må gi opp! Med en så mikroskopisk sjanse til å vinne må hvit akseptere stillingen 15-16, selv om det gir store matchvinner-sjanser til svart.

Konklusjon: Dobleterningen gir tilfeldighetene mindre spillerom, og gjør dermed backgammon mer interessant for både folk og røvere!

Slik virker dobleterningen

For de som har latt seg fenge av den forrige artikkelen, følger nå et lynkurs i bruk av dobleterningen (kuben). Dobleterningen benyttes når en spiller mener at sin stilling på brettet er så mye bedre enn motstanderens at det lønner seg å øke innsatsen. Spilleren tar da dobleterningen, snur den til "2", legger den inn på brettet og sier "**jeg dobler**". Motstanderen har nå to muligheter: enten å akseptere doblingen (**take**) - dvs. at det spilles om 2 poeng (gammon=4, backgammon=6), eller å droppe (**drop**) - dvs. spillet er avsluttet, og spilleren som doblet vinner 1 poeng.

I tilfellet **take** besitter motstanderen dobleterningen (den plasseres på dennes side av brettet) og har dermed rett til å **redoble** på et senere tidspunkt hvis spillet snur. En redobling foregår på samme måte som en dobling, men nå spilles

det om 4 poeng (**take**) eller oppgis 2 poeng (**drop**).

Det er ingen grense for hvor mange redoblinger som kan gis i løpet av et spill (selv om dobleterningen bare går til 64 kan det godt dobles til 128, 256 etc.).

For å unngå en uforholdsmessig stor fordel av muligheten til å doble når man ligger langt etter i en match benyttes **Crawford-regelen**. Den går ut på at når en spiller bare mangler 1 poeng for å vinne matchen (**match-point**), er det ikke tillatt å doble i det umiddelbart etterfølgende spillet. Hvis den som leder ikke vinner dette spillet, er det igjen tillatt å doble i resten av matchen.

I match-spill har dobleterningen en avgjørende rolle i mange situasjoner, og **korrekt doblestrategi** er like viktig som flyttingen av brikken!!

Konkurranser

Vi synes at "Backgammon i Norge" er en noe fantasiløs tittel på et så friskt blad. **Vi utlyser derfor en navnekonkurranse:** Send oss ditt (dine) forslag og du vil aldri angre!

Norges BackGammon Forbund trenger logo! Logoen skal pryde brevark og konvolutter, annonser, dette bladet m.m. Send oss dine utkast! (Fortell gjerne hva de forestiller) Kunstnerisk talent ingen hindring!!

Benyttede forslag blir premiert!!

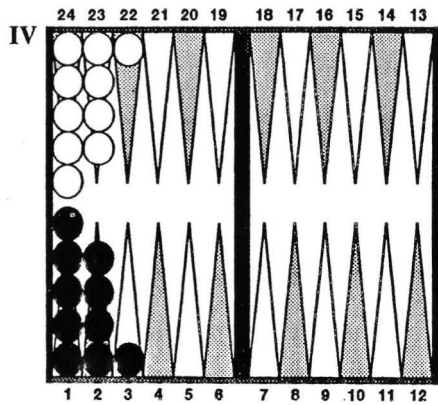
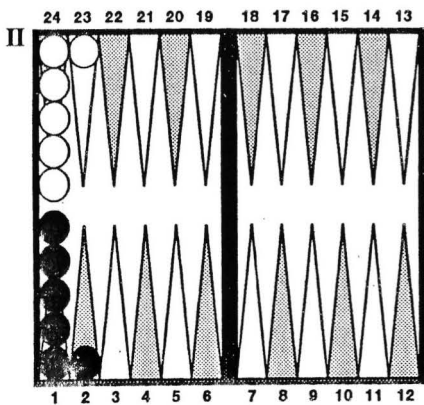
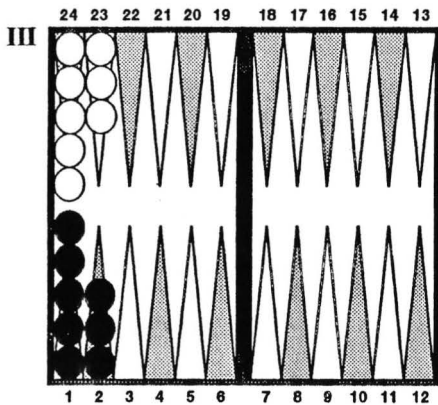
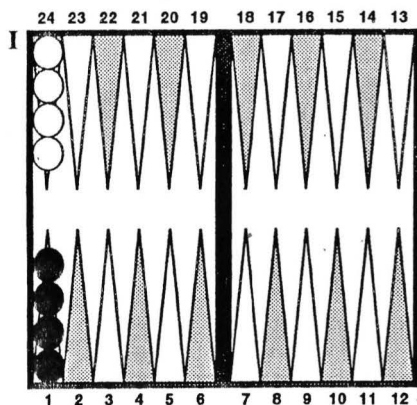
Oppgaver & Analyser

I denne spalten vil vi i hvert nummer presentere oppgaver som tar for seg viktige og grunnleggende problemer i backgammon. Det kan være å bruke et terningkast på best mulig måte, eller å vurdere om en stilling er god nok til å doble, evt. ta imot en dobling. I det påfølgende nummeret kommer løsningen, sammen en forklaring og teori om hva som er det essensielle med den type stillinger.

Dette nummerets oppgave er variasjoner over et sluttspilltema:

1. Er svarts stilling god nok til å doble hvis:
  - A. Kuben ligger i midten?
  - B. Svart har kuben?
2. Skal hvit ta imot hvis svart dobler?

Lykke till!

Ta vare på deg selv!

Du sitter godt tilbakelent i stolen og betrakter din motstander som nervøst svettende vurderer om hun skal gi deg kuben. Hva har skjedd?

Du åpnet aggressivt, mislyktes, men sitter nå med et perfekt timet 2-punkts bakspill og venter på skuddsjansen som både du og din motstander vet må komme. Hun bestemmer seg tilslutt, og gir deg skjelvende kuben som du tar imot med et bredt smil og et trøstende: "Så, så. Det går sikkert bra. Det er jo ikke sikkert at jeg treffer."

Et par kast senere er situasjonen litt forandret: Du slo et par store doble uten å komme unna med de bakerste brikkene, bordet ditt har kollapset, din motstander smiler oppmuntrende: "Det er jo ikke sikkert det blir gammon!", og du lurer på hvorfor du ikke begynte med hekling istedet.

Gi ikke opp!! Nå gjelder det å redde stumpene, noe følgende historie skulle illustrere:

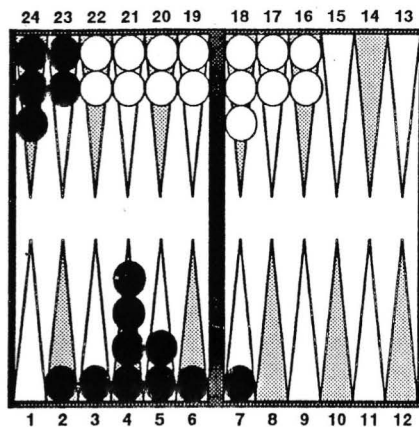
Man vs. Kid: Self-Preservation av Bill Davis

The man had engineered a good back game against the Kid until he had the misfortune of throwing a couple of large doubles.

"How are you going to time this game?" smirked the Kid as the Man rolled his dice.

The Man pondered his double aces for about five seconds. Then, with an easy sureness, he played 24/23, 7/5, 6/5.

"A sterling cast in your position",

said the Kid, "but you left two blots in your home board and gave up your valuable 6-point. Why?"

"The answer is quite simple", the Man responded. "It is a question of timing. I advanced the checker in your home board to hasten its escape. Still, I cannot expect to hurdle your prime or have a shot at you for two or three turns. If I had made my 6-point, I would be forced to move a checker down to my ace-point with the next five I threw. By relinquishing the 6-point now, I am likely to maintain my board for a longer time since I need not play a five or a six until you break your prime".

"An interesting play", conceded the Kid, "but how often will it really make a difference? Probably only one game in ten".

The Man paused to sip his brandy. "You are probably correct, Kid".

Rating - hva er det?

Ratingsystemet er inspirert av det danske forbundets ratinglister, og basert på Elo-systemet som brukes i sjakk. Det er utviklet og utprøvd i Gerhardsen BG-klubb i ca. et halvt år, og etter noen justeringer her og der ser det ut til å fungere bra.

Hittil har det vært slik at alle som har deltatt i turneringer eller på spillekvelder arrangert av Gerhardsen automatisk har blitt registrert i systemet. Denne ordningen vil fortsette til vi har kommet i gang med et nasjonalt forbund som kan overta ansvaret. Deretter vil medlemskap i forbundet medføre (og kreves for) registrering.

Alle turneringer godkjent av forbundet gir ratingpoeng. (I skrivende stund er det: Gerhardsens spillekvelder og turneringer, og spillekvelder på Tiffani og St.Olavs.) I tillegg er det mulig å spille private ratingmatcher. Kravene til disse er: --Begge spillere må være registrert på forhånd.

--Det må spilles etter godkjente regler. (Dobleturning&Crawford)

--Matchen må ha en på forhånd avtalt lengde. (5,7,9 etc.)

--Matchen må noteres, dateres, undertegnes av begge spillere og sendes inn for registrering.

Hvordan beregnes rating?

Det vi har overtatt fra sjakk er forventningstabellen. Den uttrykker forholdet mellom ratingforskjellen på to spillere og forventet resultat(F). Vi har justert den slik at det også tas hensyn til matchens lengde - dvs. i en lang match veier ratingforskjellen mer enn i en kort match.

Videre har hver spiller en koeffisient(K). Den fungerer slik at når spilleren blir mer erfaren og stabil minker koeffisienten.

Tilslutt har vi matchlengden(L) - en lang match gir mer poeng enn en kort.

Tillegget (evt. fratrukket) i ratingpoeng blir produktet av disse tre størrelsene, dvs. $F \cdot K \cdot L$.

Detaljene i systemet vil senere bli trykket opp sammen med de internasjonale regler og en del statistiske tabeller omkring forskjellige sider av backgammon, og solgt til interesserte gjennom dette bladet.

Listen som er offentliggjort i dette nummeret inneholder alle som hittil er registrert i systemet. **For fremtiden vil kun de 50 beste som har spilt minst 5 matcher bli offentliggjort.** Fullstendig liste kan bestilles fra forbundet.

1	Kjetil Hansen	1117
2	Victor M.Petersen	1084
	Hiwa Ahmad Najeeb	1084
4	Tom Tyrihjell	1080
5	Fredrik Dahl	1076
	Kjetil Korslund	1076
7	Espen Brevig	1065
8	Trond I.M.Aakre	1055
9	Andre Rognes	1053
10	Per Johanson	1050
11	Lars Valdresbråten	1047
	Kristian Kosicki	1047
13	Finn Aune	1046
	Anne Katrine	1046
15	Hall Bjørnstad	1043
16	Anders Dahle	1039
17	Tor Berteig	1025
18	Anne K.Larsen	1023
19	Jostein Aanderaa	1022
20	Ole	1019
21	Martha Gjelseth	1016
22	Jon A.Risahagen	1015
	Knut	1015
24	Stein Welle	1012
25	Sigurd	1011
26	Njål Helgheim	1008
27	Egil Eide	1007
28	Andre B	1005
29	Dyre Vaa Sætre	1002
	Tom A.Haug	1002
31	Håvard Mossige	1001
32	Vahid	999
33	Mons Braanaas	998
34	Petter Bye	997
35	Knut Rasmussen	996
36	Knut L.Mathisen	995
37	Tore	994
38	Sylvia Johnsen	992
39	Ola Petter Flem	991
40	Pål Kirkebø	987
41	Trond W	982
42	Rune	981
	Rasmus	981
44	Chris Snellingen	973
45	Shahpour Alimerdan	967
46	Harald	966
47	Jon Efskind	965
48	Abiud Sanchez	964
	Christian	964
50	Hilde Myklebust	963
	Astrid	963
52	Jørn Wathne	962
	Arian Kareem	962
54	Totto Hall	961
55	Jens	960
56	Christer Hoel	956
57	Cecilie Voss	954
58	Mikkel Orheim	953
59	Torgrim Lien	952
60	Frode Korslund	951
61	Ahmad Reza Gharessi	948
62	Erik Hodne	945
63	Jan Rukke	924
64	Kalle Fauchald	923
65	Cathrine Gløersen	908
66	Thomas Sandvik	885
67	Siri Thorsland	878
68	Sonja Radovanovic	860

De Ti Bud i Backgammon

1. Du skal ikke ha andre spill enn meg.
2. Du skal ikke lage deg noe bilde av meg som et enkelt, tilfeldig eller kjedelig spill. For jeg lar straffen for dine synder komme over deg i tredje og fjerde turnering hvis du hater meg, men viser miskunn i tusen turneringer mot dem som elsker meg og holder mine bud.
3. Du skal ikke misbruke kubene, for terningene lar ikke den som dobler for tidlig være skyldfri.
4. Kom turneringsdagen i hu, så du holder den hellig. Seks dager skal du lese teoribøker og spille om penger. Men den sjuende dagen er turneringsdag. Da skal du ikke spille om penger, men om ære og rating.
5. Du skal hedre din klubb og ditt forbund, så du får spille lenge i landet.
6. Du skal ikke slå 5-2.
7. Du skal ikke bryte prim'en.
8. Du skal ikke stjele pips.
9. Du skal ikke spille med falske terninger.
10. Du skal ikke begjære din motstanders bord. Du skal ikke begjære din motstanders prime, hans høye anker, hans terningkast eller noe annet som hører din motstander til.

Vi presenterer:

Gerhardsen Backgammonklubb

Stiftet:	August-89
Antall medlemmer:	59 (pr.desember-90)
Leder:	Kjetil Hansen
Spillekvelder:	Hver onsdag kl.18.00 på Fredrikke, Blindern
Andre aktiviteter:	Klubbmesterskap, Sommer- og Juleturnering
Leders kommentar:	

Gerhardsen ble startet med utgangspunkt i et backgammonmiljø som holdt til på Krølle Kro. Der var det spillere som hadde lært internasjonale regler (bl.a. dobleturningen) i København, og den tradisjonen har vi tatt vare på.

Vi har det siste halve året opplevd en sterk økning i oppslutningen, og spesielt gledelig er det at mange av medlemmene nå virkelig har blitt interessert i å lese backgammonbøker og arbeide seriøst med å bli bedre spillere. Dette skyldes ikke minst ratingsystemet som vi har utviklet

og innført som mål på den enkeltes spillestyrke sammenlignet med andre spillere.

Vi vil belønne denne interessen med å sende flere av våre beste spillere til Nordisk Mesterskap i København i påsken for å oppleve hvordan og på hvilket nivå backgammon spilles andre steder.

Vi oppfordrer alle klubber og spillere til å arbeide for et aktivt og seriøst backgammonmiljø i Norge - ta gjerne kontakt med oss i Gerhardsen hvis det er noe dere lurer på, eller hvis dere har lyst til å prøve dere mot våre dyktige spillere!!

Kommende turneringer

- 13/2-13/3 Carlsberg Cup 1991, Danmark
- 2/3 Klubbmesterskap, Gerhardsen
- 29/3-1/4 Nordic Open 1991, Vedbæk, København

Kontakt Backgammon i Norge for nærmere opplysninger!

Hvor spilles det?

Backgammonmiljøet i Oslo har hittil ikke vært altfor sprekt. Riktignok er det ganske mange som spiller fra tid til annen, men det skjer oftest innen små klikker, gjerne kombinert med et høyt alkoholkonsum, og dermed blir det liten utvikling i spillestil og -styrke.

Dette skal vi forandre på, og starter opp nye ukentlige/månedlige turneringer slik at backgammonspillere fra ulike miljøer kan bli bedre klar over og kjent med hverandre.

Mandag

Tiffani Cafe , Behrens gt. 2, Frogner. Kl. 19.00

Turnering om middag og pengepremier. Entré kr.50,-

Tirsdag (Obs! Kun første tirsdag hver måned!)

St.Olavs Bar&Restaurant, St.Olavs plass, Kl.19.00

Turnering om middag og pengepremier. Entré kr.50,

Onsdag

Fredrikke, Blindern, kl. 18.00

Turnering om middag og vin. Entré kr.10,-

Fredag

Pub'n, Blindern, kl.19.00

Ratingmatcher & Chouette.

Alle turneringer gir ratingpoeng!!

I tillegg kan følgende klubber kontaktes for deltagelse på deres klubbkvelder ca. 1 gang pr. måned. (Obs! Ingen dobleturning!)

Bomb Brettet, Trond I.M.Aakre, (02)447879

Gamlebyen Gamblers, Kjetil Syversen, (02)565249

Dynamite Dice (Stavanger), Siri Furuheim, (04)890278

I neste nummer:

Pip-count

- Hvordan finne ut hvem som ligger foran?
- Hvor stor ledelse kreves for en korrekt dobling?
- Når skal en dobling droppes?

Vi presenterer:

- Bombebrettet (Majorstua)

Pengespill

- Hvorfor man ikke bør spille om penger
- Hva betyr chouette?
- Hvem er Jacoby?
- I naturen: Beaver&Racoon

Fem på gaten

Equity

- Angår oss alle

Alle henvendelser sendes til:

NORGES BACKGAMMON FORBUND
Postboks 6, Blindern
0313 Oslo 3